

Kur apsipirkinėti sekmadienį? Perskaitykite ECC-Net patarimus

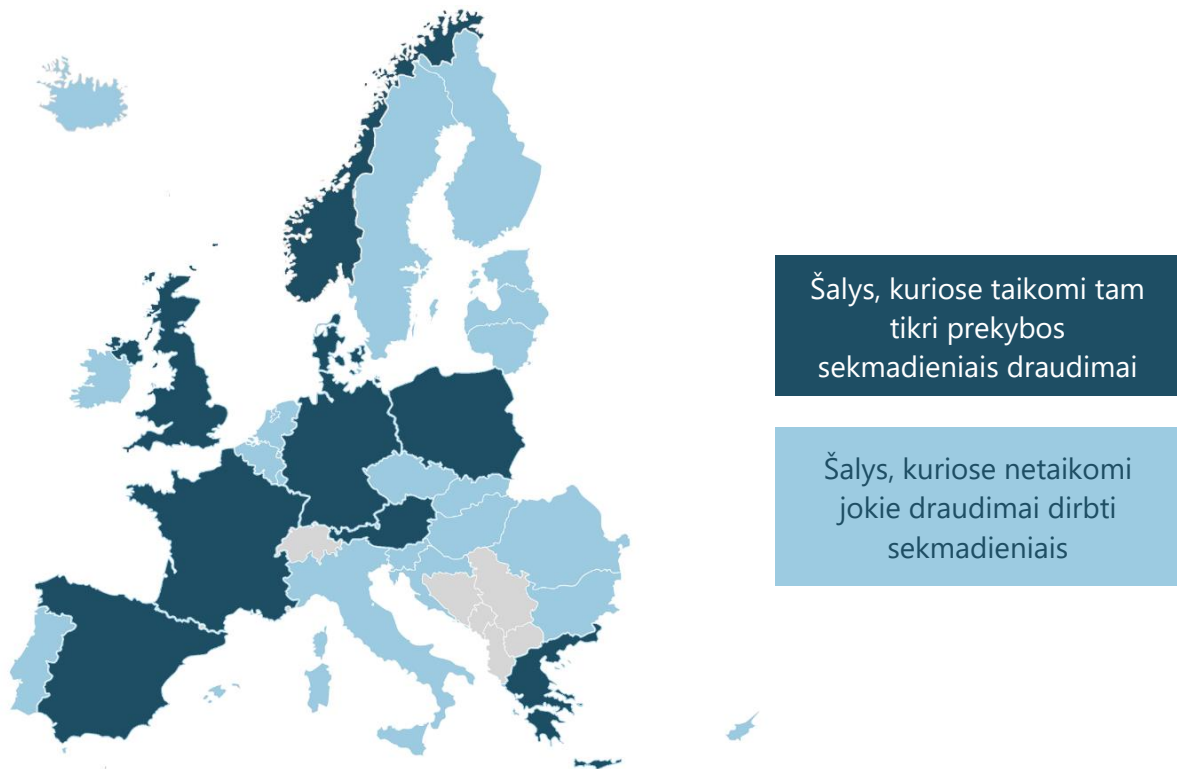
Keliaujant po kitas šalis daugelis mūsų mėgsta apsilankyti vietos parduotuvėse. Trumpa savaitgalio kelionė – puiki proga rasti įdomesnių prekių, įsigyti suvenyrų. Tačiau ne visose ES valstybėse pavyks apsipirkti sekmadienį.

Europos vartotojų centrų tinklas (ECC-Net) parengė jums atmintinę, kokių taisyklių parduotuvės laikosi ES šalyse.

ECC-Net, veikiantis visose ES valstybėse narėse, Norvegijoje ir Islandijoje, atliko tyrimą, ar ES šalyse taikomi teisiniai draudimai parduotuvėms dirbti sekmadienį (išskyrus šventines dienas).

Rezultatai

- Nei vienoje ES valstybėje nėra visiško draudimo parduotuvėms dirbti sekmadieniais!
- 19 šalių (63%) nurodė, kad jose veikiančioms parduotuvėms netaikomi jokie draudimai dirbti sekmadieniais
- 11 valstybių (37%) taikomi tam tikri prekybos draudimai

Draudimai netaikomi

Belgija. Parduotuvėms nedraudžiama dirbti sekmadieniais, tačiau privaloma uždaryti parduotuvę vieną dieną per savaitę. Belgijos darbo teisėje įtvirtinta nuostata, kad sekmadieniais dirbti draudžiama (išskyrus keleto profesijų atstovus). Dėl šių nuostatų dauguma parduotuvių sekmadieniais neveikia.

Portugalija. Jokių draudimų, tačiau savivaldos institucijos gali reguliuoti parduotuvių darbo valandas ir riboti jas konkrečiuose rajonuose. Dauguma savivaldos institucijų leidžia parduotuvėms dirbti sekmadieniais.

Slovėnija. Nėra įpareigojimo uždaryti parduotuves sekmadieniais, tačiau darbo teisėje numatyta, kad darbuotojas gali dirbti ne daugiau kaip du sekmadienius per mėnesį (ne daugiau kaip 15 sekmadienių per metus).

Taikomi tam tikri draudimai

Parduotuvės dirba tik nurodytais sekmadieniais/valandomis

Danija. Kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį bei visus gruodžio mėnesio sekmadienius (iki gruodžio 24 d.) parduotuvės gali dirbti tik nuo 10 iki 17 val. Be to, parduotuvės gali dirbti šešis sekmadienius per metus nuo 10 iki 17 val. (pasirinktinai, tačiau du iš jų turi būti nuo liepos 1 d. iki rugsėjo 1 d.).

Prancūzija. Savivaldybės taryba nustato dvylika sekmadienių per metus, kai parduotuvės gali dirbti. Sąrašas turi būti patvirtintas iki gruodžio 31 d., o data gali būti pakeista ne vėliau kaip prieš du mėnesius iki numatyto atidarymo.

Graikija. Parduotuvėms leidžiama veikti tokiais dienomis: pirmą žiemos išpardavimo sekmadienį, pirmą vasaros išpardavimo sekmadienį, pirmą gegužės mėnesio dešimties dienų išpardavimo sekmadienį bei pirmą lapkričio mėnesio dešimties dienų išpardavimo sekmadienį. Jei valstybinės šventės sutampa su kuria nors iš nurodytų dienų, parduotuvė gali būti atidaryta Verbų sekmadienį, vieną iš dviejų sekmadienių prieš Kalėdas arba paskutinį kalendorinių metų sekmadienį.

Ispanija. Nedraudžiama prekiauti konkrečiomis sekmadienių dienomis, tačiau parduotuvės turi būti uždarytos mažiausiai 10-16 sekmadienių per metus (tikslų skaičių nustato savivaldybės arba autonominės bendruomenės).

Malta. Nuo lapkričio 1 d. iki sausio 7 d. visos parduotuvės gali dirbti nuo 4 iki 22 val., o nuo sausio 8 d. iki spalio 31 d. galima prekiauti nuo 7 iki 17 val.

Norvegija. Maisto parduotuvės ir kioskai gali veikti sekmadieniais be apribojimų, jei parduotuvės plotas neviršija 100 m². Taip pat sekmadieniais gali dirbti tam tikros specializuotos parduotuvės, pvz., turistams skirtos parduotuvės ar mažos vietos gamintojų parduotuvės. Taikomos ir kitos išimtys, tačiau šitos dažniausios.

Lenkija. Nuo 2018 m. kovo mėnesio parduotuvės dirba pirmą ir paskutinį mėnesio sekmadienį, 2019 m. – tik paskutinį mėnesio sekmadienį, o nuo 2020 m. bus leidžiama prekiauti beveik kiekvieną sekmadienį.

Jungtinė Karalystė. Didelės parduotuvės (daugiau nei 280 m² ploto) gali dirbti nuo 10 iki 18 val., ne ilgiau kaip 6 valandas.

Parduotuvės / produktai, kuriems draudimai netaikomi

Daugumoje valstybių be apribojimų dirba vaistinės (bent jau budinčios), degalinių, geležinkelio stočių, oro uostų parduotuvės.

Austrija. Parduotuvės, kuriose prekiaujama gėlėmis, žvakėmis, religinėmis prekėmis, atvirukais, sporto prekėmis vasaros ir žiemos turizmo sezonų metu, maisto ir gėlių parduotuvės religinių švenčių metu.

Prancūzija. Parduotuvės, kuriose nedirba personalas, kepyklos, konditerijos parduotuvės, visos maisto prekių parduotuvės gali dirbti iki 13 val.

Graikija. Konditerijos ir gėlių parduotuvės.

Ispanija. Konditerijos ir gėlių parduotuvės, kepyklos, laikraščių kioskai, mažos parduotuvės (plotas iki 300 m²).

Vokietija. Konditerijos ir gėlių parduotuvės, parduotuvės, kurios įsikūrusios turistinėse vietovėse.

Norvegija. Maisto prekių parduotuvės ir kioskai, kurių plotas neviršija 100 m², turistams skirtos parduotuvės ir mažos vietinės produkcijos parduotuvės.

Lenkija. Gėlių ir suvenyrų parduotuvės, kepyklos, cukrainės, kioskai, pašto įstaigos, parduotuvės, veikiančios viešbučiuose, ligoninėse, kultūros bei sporto renginiuose.

Jungtinė Karalystė. Žemės ūkio produkcijos parduotuvės, kurios parduoda savo produktus (įskaitant žuvų pardavėjus ir žuvininkystės prekes); mažos parduotuvės (plotas iki 280 m²). Vaistinės, prekės parduodamos parodų stenduose.

Regionų išimtys

Austrija. Taikomos išimtys piligrimystės vietose ir turistiniuose regionuose, pvz., Vienoje: dovanos ir saldainiai parduodami be jokių apribojimų; gėlių parduotuvės gali dirbti šešis sekmadienius arba valstybinių švenčių dienas per metus (iki 17 val.).

Prancūzija. Draudimai netaikomi turistinėse vietovėse; prekybos vietose, kuriose mažmeninės prekybos plotas viršija 20 000 m², daugiau kaip 2 000 000 klientų ir 100 000 gyventojų.

Graikija. Regiono valdžios institucijos gali nuspręsti taikyti išimtis parduotuvėms, kurios įsikūrusios turistiniuose regionuose.

Ispanija. Parduotuvės, įsikūrusios turistiniuose kurortuose ir pasienio vietovėse.

Vokietija. Taikoma nemažai draudimo išimčių, jas reglamentuoja regiono valdžia.

Malta. Parduotuvės gali būti veikti turistinėse vietovėse.

Europos vartotojų centras Lietuvoje veikia nuo 2005 m. Jis priklauso Europos vartotojų centrų bendradarbiavimo tinklui (ECC-Net), kuris jungia Europos vartotojų centrus 28 ES valstybėse narėse, Islandijoje ir Norvegijoje. EVC Lietuvoje misija – padėti spręsti problemas, kilusias Lietuvos vartotojams, įsigijusiems nekokybišką prekę ar paslaugą ES valstybėse narėse, Islandijoje ar Norvegijoje bei šių valstybių vartotojams, įsigijusiems nekokybišką prekę ar paslaugą Lietuvoje.

Lietuvos vartotojai, norintys apginti savo pažeistas teises ar gauti daugiau informacijos, gali kreiptis nemokamos pagalbos ar patarimų į EVC Lietuvoje (info@ecc.lt, tel. (8-5) 265 0368, www.ecc.lt, Algirdo g. 31, Vilnius).